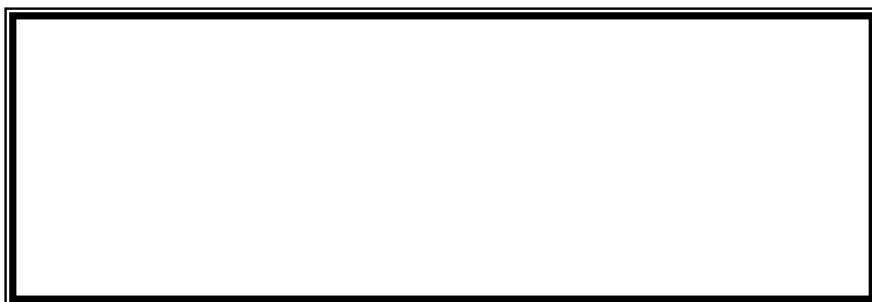

België-Belgique
P.B. – PP
2320
HOOGSTRATEN
BC 30723

P 802058

Driemaandelijks tijdschrift van
NATUURWERKGROEP MARKVALLEI

Jaarg. 30 nr. 4: Okt./Nov./Dec. 2011

Seizoen lezingen 2011-2012
start op 7 oktober.

Afgiftekantoor: 2320 Hoogstraten
V.U.: Wim Verschraegen – Vooraard 10 – 2322 Minderhout

't Rietentje

COLOFON

't Bieteutje is het kwartaalblad van Natuurpunt Markvallei vzw en J.N.M. Markvallei vzw.

NATUURPUNT MARKVALLEI VZW

VOORZITTER Drej Oomen Klein Eyssel 29 a - 2328 Meersel-Dreef ☎ 03 315 02 45 / ☎ 0476 53 58 44 <i>drej.oomen@telenet.be</i>	SECRETARIS Jee Van Loock Sluiskesweg 4 - 2321 Meer ☎ 03 315 88 06 <i>vanloockjee@yahoo.com</i>
FINANCIËN Koen Verschueren Klinketstraat 19 - 2323 Wortel ☎ 03 314 24 15 / ☎ 0472 91 35 11 <i>koen.verschueren1@telenet.be</i>	DE KLAPEKSTER Koen Verschueren Klinketstraat 19 - 2323 Wortel ☎ 03 314 24 15 / ☎ 0472 91 35 11 <i>koen.verschueren1@telenet.be</i>
VERENIGINGSWERKING Bruno Vande Wiele Hoogstraatesweg 87- 2310 Rijkevorsel ☎ 0478 64 16 29 <i>Vandewiele.roos@skynet.be</i>	WERKGROEP NATUURSTUDIE Stijn Leestmans Bavelstraat 16 – 2310 Rijkevorsel ☎ 0479 93 21 12 <i>stijnleestmans@hotmail.com</i>
WERKGROEP NATUURGEBIEDEN Bart Hoeymans Leemakker 7 - 2320 Hoogstraten ☎ 0479 79 93 61 <i>bart.hoeymans@hotmail.com</i>	WERKGROEP BELEID EN ONDERVOORZITTER Bart Royens Ganzenstraat 4 – 2340 Beerse ☎ 014 77 02 07 <i>bart.karolien@scarlet.be</i>
REDACTIE 'T BIETEUTJE Wim Verschraegen/Ingrid Brosens Vooraard 10 - 2322 Minderhout ☎ 03 314 47 75 / ☎ 0497 28 18 66 <i>ingridwim@hotmail.com</i>	JNM MARKVALLEI Lysander Fockaert Pottenbakkersstraat 5 2320 Hoogstraten ☎ 0472 71 04 32 <i>lysanderfockaert@hotmail.com</i>
BEZOEKERSCENTRUM DE KLAPEKSTER OPEN OP DOND, VRIJ, ZAT EN ZONDAG VANAF 13U Kolonie 41, 2323 Wortel ☎ 03 383 02 08 (tijdens de openingsuren) of 0474 379 666 Medewerkster : Chris van Boxel <i>bc.deklapekster@natuurpunt.be</i>	

STEUN ONS

STORTINGEN OP IBAN BE56 2930 2120 7588 - BIC GEBABEBB VERMELD DE PROJECTNUMMERS: AANKOOP EN BEHEER NATUURGEBIEDEN (7108 Halsche-Beemden) WERKING BC DE KLAPEKSTER (1750 Markvallei Natuur.huis) NATUURPUNT MARKVALLEI (3735 Markvallei, Natuurpunt afdeling) (vanaf 40 EUR wordt fiscaal attest afgeleverd)
--

VOORWOORD

Beste leden,

Het einde van 2011 komt in zicht. Op praktisch alle vlakken mogen we voor Natuurpunt Markvallei spreken over een geslaagd jaar. Als de letters aan het laptopscherm worden toevertrouwd (en soms weer worden gewist), schrijven we september. We zijn amper tien eenheden verwijderd van het magische vijfhonderd als het gaat over het aantal aangesloten gezinnen in onze afdeling. Morgenavond wordt onze tweede aankoop van het jaar (0,8 ha in de Aschputten) een feit en op dit eigenste ogenblik zijn vrijwilligers op pad om onze sleedoornvoorraad (voor de Wortelse Tongklever) aan te sterken. 26 cursisten volgen de instapcursus Natuur.

Spijtig genoeg is de gezondheidstoestand van de natuur niet helemaal recht evenredig met de werking van onze afdeling. Natuurpunt Markvallei roept politici, ambtenaren en iedereen die er iets aan kan doen op om ervoor te zorgen dat de Markvallei ongeschonden blijft. De Mark heeft de laatste decennia al een gigantische metamorfose moeten ondergaan. Nog maar eens onderstrepen dat de natuurverenigingen daar indertijd ook niet prettiger van slapen. Maar nu sluipt een nieuwe bedreiging dichterbij, letterlijk als het ware!

Bouwsels horen niet in beekvalleien en zeker niet alleen omwille van de biodiversiteit en het landschap. We protesteren daarom als bedrijven en/of particulieren bouwsels willen optrekken vlakbij de Mark en haar zijrivieren.

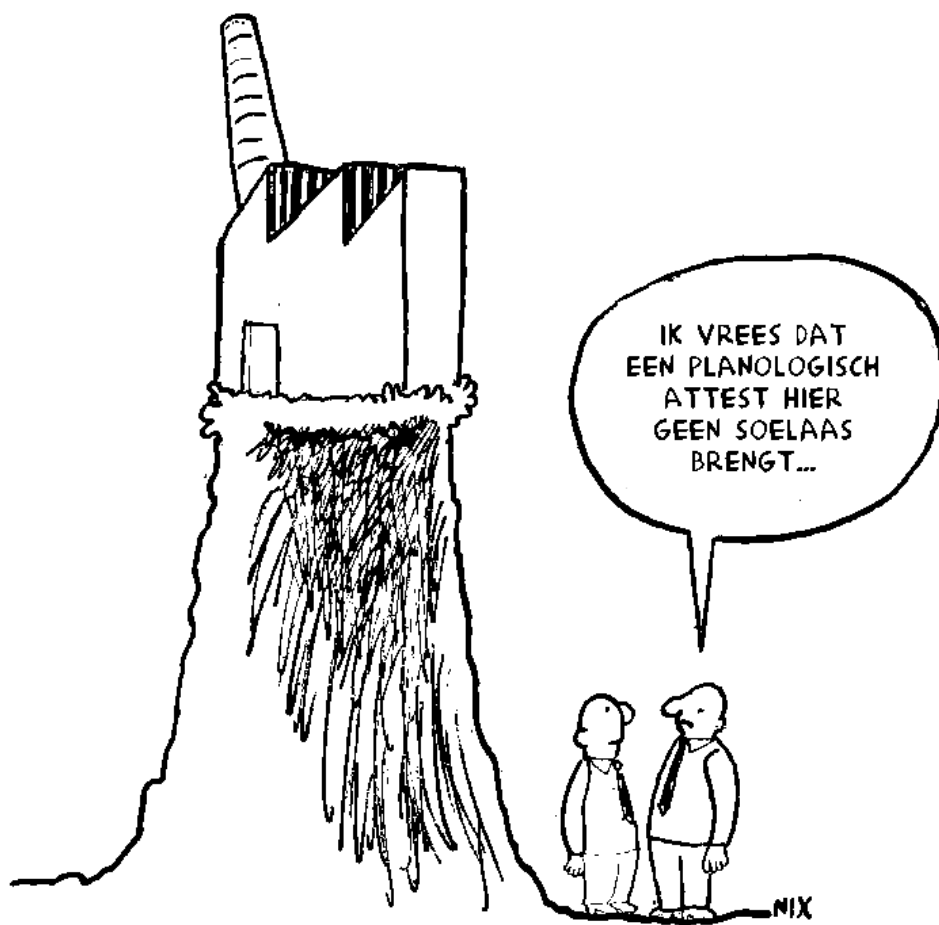
In Meer wil men een varkensstal bouwen op 61 meter van de Mark, net waar het toeristische fietspad langs de Mark start. Eerdere aanvragen werden geweigerd, maar nu steekt het spook opnieuw de kop op. De stad Hoogstraten verleende al een milieuvergunning, voor de bouwtoelating liep tot op het einde van de maand september een openbaar onderzoek.

Natuurpunt diende tegen deze aanvraag bezwaar in en ook de milieuvergunning wordt door ons in beroep aangevochten.

In de Gecoro (Gemeentelijke Commissie Ruimtelijke Ordening) heeft onze vertegenwoordiger dit standpunt ook ingenomen naar aanleiding van het nieuwe bestemmingsplan voor het gebied ten oosten van het dorpscentrum van Meer. Natuurpunt wil geen bouwsels in het deel van de parkzone dat vooral een natuurfunctie krijgt.

Natuurpunt blijft werken aan natuur, op het terrein en ook aan de onderhandelingstafel. En daarom kan onze vereniging Uw steun goed gebruiken.

Met vriendelijke groet,
Drej Oomen

ACTIVITEITENKALENDER

oktober – november :**TREKTELLEN**

In deze periode gaan we de trekvogels tellen op de Castelreesche Heide. In het begin zeker in de weekends, in oktober alle dagen en dat tot ongeveer half november. Zie kaartje trektelpost elders in deze bieteut.

Waar? Wanneer? Op de Castelreesche Heide vanaf zonsopgang.
Info? Jack Govaerts (03 315 71 85)
Organisatie: NP Markvallei

Zondag 2 oktober :**EURO BIRD WATCH**

Naar aanleiding van Euro Birdwatch 2011, dat als doel heeft zoveel mogelijk mensen aan te zetten om vogels te spotten en waar te nemen, organiseert Natuurpunt Markvallei een wandeling naar de trektelpost op de Castelreesche Heide. De deelnemers aan de wandeling kunnen hier zien hoe het trektellen in zijn werk gaat.

Waar? Wanneer? 9.00u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Koen Verschueren (0472 91 35 11)
Organisatie: NP Markvallei

Woensdag 5 oktober :**INSTAPCURSUS NATUUR**

Waar? Wanneer? 19.30u tot 22.30u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Luc Van Dun (0473 37 52 87)
Organisatie: NP Markvallei

Donderdag 6 oktober :**VERGADERING MUSEUM + EDUCATIE**

Waar? Wanneer? 20.15u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Geert Brosens (0494 69 81 92)
Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 7 oktober : LEZING KLIMAAT, WATER en ONTWIKKELING
Hilt Rigouts

Het is niet onze bedoeling om hier een totaal overzicht te geven van de klimaatproblematiek, de oorzaken, de diverse mogelijke oplossingen, en alle noodzakelijke maatregelen. Een medewerker van PROTOS zoomt eigen aan de missie van deze NGO in op het snijpunt 'water en ontwikkeling'. De gevolgen van klimaatverandering vertonen zich immers het eerst en het meest via de watercyclus. Hogere temperaturen zorgen voor meer verdamping en dus voor meer water in de atmosfeer: Daardoor komt er een intensere neerslag, komen er meer orkanen, meer en langere periodes van droogtes op andere plaatsen of in andere periodes van het seizoen. Tropische regio's zijn gevoeliger en ontwikkelingslanden zijn het meest kwetsbaar voor de klimaatverandering. Er moet immers een onderscheid gemaakt worden tussen gevoeligheid en kwetsbaarheid.

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)
Organisatie: NP Markvallei

Zaterdag 8 oktober : PRAKTIJKLES INSTAPCURSUS NATUUR

Waar? Wanneer? 9.00u tot 12.00u verdere afspraken bij eerste les
Verantwoordelijke: Luc Van Dun (0473 37 52 87)
Organisatie: NP Markvallei

Zondag 9 oktober : WANDELING DE ELSAKKER

Het bosdomein de Elsakker ligt in de gemeente Hoogstraten, in het noorden van de provincie Antwerpen. Dit voormalige kloosterdomein is vandaag een rustgebied voor vele diersoorten waar tegelijk ruimte is voor zachte recreatie. Bos, heide, vochtige graslanden, poelen en vijvers vormen de belangrijkste elementen in dit natuurlandschap.

Waar? Wanneer? 13.30u kerkplein Meerle
Verantwoordelijke: Ria Van Aelst en Ingrid Brosens (03 314 47 75)
Organisatie: NP Markvallei

Dinsdag 11 oktober :

VERGADERING VERENIGINGSWERKING

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Bruno Vande Wiele (0478 64 16 29)
Organisatie: NP Markvallei

Zaterdag 15 oktober :

BEHEERSWERKEN HALSCHE-BEEMDEN

Waar? Wanneer? 9.00u tot 12.00u infopaneel Halsche Beemden
Meebrengen ? riek, hooirijf, laarzen, beugelzaag, ...
Verantwoordelijke: Bart Hoeymans (0479 79 93 61)
Organisatie: NP Markvallei

Zaterdag 15 oktober :

**NACHT VAN DE DUISTERNIS &
WEEK VAN HET BOS**

Ervaar de duisternis in Wortel Kolonie! Gebruik je zintuigen om je weg te vinden in het donker, voel de nacht, luister naar het nachtleven, kijk naar de sterren... Sterrenwacht Urania zal ook dit jaar weer aanwezig zijn! Jong en oud is welkom om met ons mee te gaan op een tocht langs de duistere grensstreek. Een wandeling vol verrassingen en ... ZONDER ZAKLAMPEN!

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Ingrid Brosens (03 314 47 75)
Organisatie: NP Markvallei in samenwerking met stadsbestuur Hoogstraten en gemeente Rijkevorsel

Zondag 16 oktober :

**PADDENSTOELENWANDELING
WORTEL-KOLONIE**

Onder leiding van Bart Royens gaan we op zoek naar de wondere wereld van de paddenstoelen.

Waar? Wanneer? 14.00u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Luc Van Dun (0473 37 52 87)
Organisatie: NP Markvallei

Dinsdag 18 oktober :

VERGADERING GIDSENWERKGROEP

Waar? Wanneer? 20.00 BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Luc Van Dun (0473 37 52 87)
Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 21 oktober :

LEZING DORDOGNE – ZWITSERLAND - KROATIE

Wim, Ingrid, Senne en Luna Verschraegen en Bart, An en Wardje Hoeymans verbleven 2 weken in de buurt van Sarlat en bezochten er de Dordogne Noire met zijn kastelen, de rivier de Dordogne en prachtige dorpjes. Ook werd er een bezoek gebracht aan de witte Dordogne of de Causses, de kalkstreek waar ook het bekende bedevaartsplaatsje Rocamadour gelegen is.

Rob en Eline Koeken geven een lezing van 3 verschillende plaatsen in Zwitserland waar gewandeld werd door de prachtige landschappen.

Gie Segers, Ria Van Aelst en een stel Van Loocken hebben met zijn zessen het mooie Kroatië bezocht. Een land van turquoise blauw water, rotsige kust en ontelbare eilandjes.

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)
Organisatie: NP Markvallei

Zondag 23 oktober :

DAG VAN DE TRAGE WEG

Heropening van de Tikkenhaenweg. Dit is een oude verbinding tussen Hoogstraten en Baarle-Nassau. Op de Dag van de trage weg wordt de weg officieel ingehuldigd. Daarna volgt een wandeling door het mooie erfgoedlandschap over oude voetwegen. We sluiten af met een drankje.

Waar? Wanneer? 14.00u parking café in Holland (Castelré, Snoeys)
Verantwoordelijke: Stan Geysen (stan.geysen@skynet.be)
Organisatie: Trage Wegen Hoogstraten (Erfgoed Hoogstraten, Natuurpunt Markvallei, Heemkring Amalia v Solms)

Vrijdag 4 november :**LEZING 'TRALIES IN DE TIJD'**
Marc Sprangers

Marc vertelt de geschiedenis van het Belgisch gevangeniswezen. Het verhaal maakt een korte sprong in de oudheid en de praktijken die werden gehanteerd in de middeleeuwen, gaat via de inzichten tijdens de Verlichting, de Franse tijd en de Hollandse periode naar de ideeën in het Belgisch perspectief vanaf de Belgische onafhankelijkheid. Het onderwerp van vrijheidsberoving en het denken over het begrip "straf" in drie periodes: voor WO I, tijdens het interbellum en na WOII.

Daarna trekt Marc een "ander uniform" aan, dat van bewaker in de gevangenissen van Merksplas en Hoogstraten. Een getuigenis van het werk in onze gevangenissen. Met zijn recentere ervaring als medewerker in het opleidingscentrum voor penitentiair personeel kan ook het aspect van de opleiding van het bewakend en niet-bewakend personeel aan bod komen.

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Organisatie: NP Markvallei

Dinsdag 8 november :**VERGADERING VERENIGINGSWERKING**

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Bruno Vande Wiele (0478 64 16 29)

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 13 november :**WANDELING IN DE MARKVALLEI**

De Markvallei heeft ooit flink aan biologische waarde moeten inboeten door de rechtekking. Toch biedt de rivier nog heel wat fraais. We wandelen langs de oude watermolen, de vistrap, de stuwen, de oude markmeander, de Hesputten, de oude zandweg van Meersel naar Meer, ... en hebben uiteraard oog voor de vogels en planten.

Waar? Wanneer? 13.30u Watermolen Meersel-Dreef

Verantwoordelijke: Drej Oomen (0476 53 58 44)

Organisatie: NP Markvallei

Woensdag 16 november :

CURSUS SPOREN ZOEKEN

Meer info elders in 't Bieteutje.

Prijs ? 20 EUR voor leden en 30 EUR voor niet leden
Inschrijven ? bij Luc Van Dun voor 1 november
(luc.van.dun@telenet.be)
Waar? Wanneer? 19.30u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Luc Van Dun (0473 37 52 87)
Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 18 november :

BOMEN RAPEN PLANTGOEDACTIE

We maken pakketten per bestelling voor de jaarlijkse plantgoedactie in samenwerking met de gemeente.

Wil je plantgoed bestellen ? Kijk op www.hoogstraten.be of neem een bestelformulier mee op de milieudienst of in De Klapekster.

Waar? Wanneer? Gemeentemagazijn Hoogstraten om 18.30u
Verantwoordelijke: Ingrid Brosens (03 314 47 75)
Organisatie: NP Markvallei

Zaterdag 19 november :

BEHEERSWERKEN HALSCHE BEEMDEN

Waar? Wanneer? 9.00u tot 12.00u infopaneel Halsche Beemden
Meebrengen ? riek of hooirijf en een spade of trouffel. Laarzen zijn in dit gebied ook altijd aangewezen.
Verantwoordelijke: Bart Hoeymans (0479 79 93 61)
Organisatie: NP Markvallei en JNM Markvallei

Woensdag 23 november :

CURSUS SPOREN ZOEKEN

Waar? Wanneer? 19.30u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Luc Van Dun (0473 37 52 87)
Organisatie: NP Markvallei

Zaterdag 26 november :

PRAKTIJKLES CURSUS SPOREN ZOEKEN

Waar? Wanneer? 9.00u BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Luc Van Dun (0473 37 52 87)

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 27 november :

OP STAP MET DE FOTOWERKGROEP

Deze keer trekken we naar de Bolkse Beek, een afwisselend landschap met weilanden, houtkanten en bossen.

Waar? Wanneer? 9.00u Bolks Heike

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 2 december :

**LEZING 'EEN SOLOTOCHT VAN VEZELAY TOT
COMPOSTELLA ... ALLEEN MAAR NOOIT ECHT ALLEEN!'**

Pascal Vancampenhout

Vanuit een diep verlangen om een bezinningsperiode in te lassen in mijn leven had ik besloten om op 5 april 2009 een pelgrimstocht aan te vatten vanuit Vézelay (Bourgondië) en dit voor een tocht van bijna 2.000 km naar Santiago de Compostella en ook verder tot Finisterra. De drang was eens sterk om het dagelijkse leven met onze maatschappelijke wetten/conditioneringen eens gedurende langere periode los te laten en me in een avontuur te storten waar zich andere wetten laten gelden die enkel zichtbaar worden wanneer men bereid is om alles los te laten. Dit gedachtegoed vormde de basis van een verhaal dat me tot op heden nog steeds blijft nazinderen!

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 11 december : WANDELING BOLKSE BEEK te RIJKEVORSEL

De vallei van de Bolkse Beek is een prachtig stuk natuur in het noordoosten van Rijkevorsel, met een afwisselend landschap bestaande uit vochtige graslanden omgeven door bossen, gaande van vrij droog eikenbos naar kletsnat Elzenbroekbos. Door de graslanden lopen houtkanten en er zijn ook enkele mooie waterpartijen aanwezig.

Waar? Wanneer? 9.00u Bolks Heike te Rijkevorsel

Verantwoordelijke: Bruno Vande Wiele (0478 64 16 29)

Organisatie: NP Markvallei

Dinsdag 13 december : VERGADERING DAGELIJKS BESTUUR

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Drey Oomen (0476 53 58 44)

Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 16 december : LEZING GARDENA DAL & DOLOMIETEN SÜD-TIROL

Jan, Mariël, Bart en Ella Meijer trokken naar het Gardena dal in Süd Tirol. Dit zijn de Italiaanse Alpen en waar we hebben gebivakkeerd in Ortisei/St. Ulrich. Hier werden flinke wandelingen gemaakt. Daarnaast hebben we nog een week in het Oostenrijkse Tannheimertal gelogeed en gewandeld. Op beide locaties hebben we naast de natuur ook aan de plaatselijke cultuur gedacht met een bezoek aan de plaatselijke hoofdstad Bolzano, de kerk van Ortisei/St. Ulrich en kasteel Neuschwanstein in Duitsland.

De familie Royens ging reeds verschillende malen op vakantie naar Süd-Tirol. Ze maakten er lange wandelingen tot ver boven de boomgrens, beklommen enkele toppen, sliepen in een berghut, bezochten een stadje ... De diavoorstelling is een compilatie van 3 vakanties in deze streek.

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 16 december :

DEADLINE BIETEUTJE

Artikels voor het volgende bieteutje mogen worden doorgestuurd naar verschraegen.wim@telenet.be

Zaterdag 17 december :

BEHEERSWERKEN HALSCHE-BEEMDEN

Waar? Wanneer? 9.00u tot 12.00u infopaneel Halsche Beemden
Meebrengen ? riek of hooirijf en een spade of trouffel, laarzen
Verantwoordelijke: Bart Hoeymans (0479 79 93 61)
Organisatie: NP Markvallei

Dinsdag 20 december :

DEADLINE FOTOTENTOONSTELLING 'WATER'

Foto's rond het thema 'water' voor de volgende fototentoonstelling in de polyvalente ruimte van het BC De Klapekster mogen tot vandaag doorgemailed worden in hoge resolutie naar verschraegen.wim@telenet.be

Vrijdag 6 januari :

CURSUS STERREN KIJKEN

Meer info over deze cursus elders in 't Bieteutje.

Inschrijven ? bij Luc Van Dun voor 15 december
luc.van.dun@telenet.be
Deelnemeprijs ? 25 EUR leden en 35 EUR niet leden
Waar? Wanneer? 20.00 BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Luc Van Dun (0473 37 52 87)
Organisatie: NP Markvallei

Zondag 8 januari :

**NIEUWJAARSWANDELING
en NIEUWJAARSRECEPTIE**

Bij de start van het nieuwe jaar de uitgelezen gelegenheid om elkaar midden in de natuur alle goeds toe te wensen.

Waar? Wanneer? 9.00u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Bart Hoeymans (0479 79 93 61)
Organisatie: NP Markvallei

Dinsdag 10 januari :

VERGADERING VERENIGINGSWERKING

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Bruno Vande Wiele (0478 64 16 29)
Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 13 januari :

LEZING OEGANDA : DE PAREL VAN AFRIKA
Els Roos en Chris Bal

Oeganda, de parel van Afrika is bevoorrecht door de natuur. Hier ontmoet de Oost-Afrikaanse savanne de West-Afrikaanse jungle. Het is een typisch evenaarsland met een overweldigende plantengroei en een grote verscheidenheid aan dieren, van berggorilla's en chimpansees tot leeuwen en olifanten. Hier vind je ook het grootste meer van Afrika: Lake Victoria. Oeganda telt meer dan 1.000 vogelsoorten en is daarom ook een zeer gewaardeerde bestemming voor ornithologen. Om te bekomen van dit alles kan je kiezen voor een verblijf aan 's werelds langste rivier, de Nijl. Het is zeker een bestemming voor een onvergetelijk avontuur.

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)
Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 20 januari :

CURSUS STERREN KIJKEN

Waar? Wanneer? 20.00 BC De Klapekster
Verantwoordelijke: Luc Van Dun (0473 37 52 87)
Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 27 januari :**LEZING TUROV (WIT RUSLAND)****Stijn Leestmans****LEZING 'VOOR WIE HET GELUID VAN DE STILTE****ALS MUZIEK IN DE OREN KLINKT'****Riet De Strooper en Lut Marcelis**

Tien dagen op stap met 8 Nederlanders om vogels te zien... voor één de hel, voor anderen een unieke ervaring. Vanaf eind mei zat Stijn samen met 8 Nederlanders in Zuid Wit-Rusland langs de Prypyats-rivier in Turov. De bedoeling was om in een 400 ha groot reservaat vogels te inventariseren.

Het blijkt een hele ervaring om met "Belazerussen" samen te werken, maar ondanks dat vliegen de vogels je rond de oren en sommige zijn bijzonder fotogeniek.

De Gilf El Kebir, een geïsoleerd en mysterieus gebied in de Sahara dat zich uitstrekt over Zuidwest Egypte, Libië en Noord Soedan.

In december 2007 trokken Lut en Riet onder leiding van een ervaren team door deze woestijn 'pur-sang', een prachtige diversiteit aan landschappen met bergen, steile rotsen, wadi's, surrealistische witte kalkformaties, het Gilf Kebir-plateau, Neolithische rotsschilderingen en zandzeeën met het prachtige Libische Woestijn Glas.

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Organisatie: NP Markvallei

Zaterdag 28 januari :**ALGEMENE VERGADERING
en VERENIGINGSAVOND**

Inschrijven is niet verplicht, maar het feestcomité heeft graag een idee van het aantal deelnemers. Daarom graag vooraf een mailtje aan ria.vanaelst@telenet.be.

Waar? Wanneer? 19.00 BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Drej Oomen (0476 53 58 44) en Feestcomité

Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 10 februari :**LEZING BIEBRZA (POLEN)**

Als zeven mannen (Drej, Tom, Jos, Luc, Dimitri, Frans en Koen) besluiten om de natuur in de Biebrza-vallei te gaan verkennen, wordt dit aanleiding voor een adembenemende en verrassende kennismaking met hun eigen verleden. De vallei van het Merkske in het tienvoud! Het wordt een verhaal over arenden, wolven, flaki, Zubr, Jan Kulak en zijn dochter Anja, boomkikkers, weerschijnvlinders,... en maten.

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 24 februari:**LEZING 'PATAGONIA IMPRESSIES' (ARGENTINIE)****Dick Klees**

Een belangrijk deel van deze lezing zal handelen over het speciale gedrag van de groep orca's rond peninsula valdez, die zichzelf wereld beroemd gemaakt hebben met hun jachtmethode van 'intentional stranding'.

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 9 maart :**MET NATUURPUNT DE NATUUR IN en
NATUURGEBIEDJES IN VLAANDEREN****Pros De langh en Louisa Sebrechts**

Ook in 2011 zijn wij met verschillende afdelingen van natuurpunt de natuur in getrokken. Wij beleefden zo in de natuur de vier jaargetijden. Ook afdeling Markvallei zal goed aan bod komen.

Van in het uiterste puntje van de Westhoek tot in het hartje van de Voeren zijn we met ons tweetjes op zoek gegaan naar Vlaanderens mooiste natuurgebiedjes en dorpjes.

Waar? Wanneer? 20.00u BC De Klapekster

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Organisatie: NP Markvallei

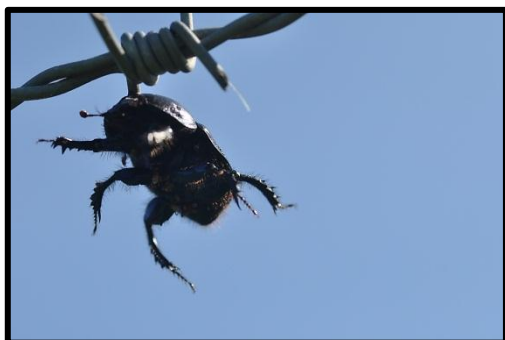
GRENSPLOETERTOCHT 2011

Zaterdagmorgen stonden een dertigtal opgewarmde wandelaars klaar voor de tweede editie van de Ploetertocht anno 2011. Vertrekplaats dit jaar was De Klapekster, de plaats waar we vorig jaar arriveerden na een tocht vertrekkende aan de grot van Meersel-Dreef via een overnachting in de Halsche Beemden. Het doel van dit jaar was om zondag te arriveren in natuurreservaat “De Bonte Klepper” in Rijkevorsel.

Terwijl de tocht vorig jaar vooral de Nederlands-Belgische grens volgde, zouden we dit jaar de grenzen van de Markvallei met Merksplas, Beerse en Malle verkennen. Het startschot werd gegeven door de grote bezieler van deze unieke tocht, de Gie, met een deskundige uitleg over het verloop van de tocht aangevuld met enkele praktische wenken.

Vanuit De Klapekster trokken we via de Pampa naar Merksplas Kolonie. Onderweg konden we genieten van het unieke drevenlandschap van beide kolonies. In Wortel Kolonie werd even stilgestaan bij een wildakker die ingezaaid was met een kleurrijk mengsel van akkeronkruid, granen en zonnebloemen. In het najaar gegarandeerd een rustplaats voor trekkende akkervogels. Net voor de oversteek van de Merksplassebaan, vonden

enkele mensen met oog voor detail een mestkever vastgeprikt op de pinnekesdraad. Het werk van een klauwier of klapekster? In elk geval, de mestkever was nog levend en wel maar werd fel belaagd door teken. Na een korte fotoshoot werd het beestje gered door Ward.

In de kolonie van Merksplas volgden we de ringgracht rond de gevangenis, die vroeger werd gegraven om te beletten dat gevangenen konden ontsnappen. Deze ringgracht speelde tijdens de tweede wereldoorlog ook nog een belangrijke rol in de bevrijding van Merksplas. Een gedenksteen, met het teken van de Polar Bears erop, getuigt nog van

een belangrijke veldslag uit die tijd. Els nam ons verder mee naar de voormalige boerderij van de gevangenis en vertelde ons over de geschiedenis en het unieke van het project uit die tijd. Na het ultieme bezoek aan de patattenkelders en de binnenplaats waar destijds

tientallen papattenjassers hun broek versleten, was het hoog tijd om de hongerigen te spijzen. De keukenploeg zorgde weer voor koffie en soep en ne stoel om op te zitten. Nadat Willem vakkundig de pot soep aan zijn lippen had gezet en het laatste restje soep had verorberd, werd de meute ploeteraars terug in gang gezet.

De tocht ging verder langs camping en recreatieterrein Breebos richting het Blak in Beerse. We volgden het traject van de persleiding voor gas richting de Poelberg en Absheide. Heischrale graslandjes werden afgewisseld met stukjes heide en dennenbos en er werd halt gehouden bij een kijkwand aan het Blak. Deze grote plas was vroeger een groot ven die door kleiwinning vele malen werd vergroot. Er waren weinig watervogels te spotten door de kijkwand, maar op een afgegraven zavelwandje was meer leven te bespeuren. Het was een nestplaats voor talrijke graafbijen en ook tientallen mierenleeuwen hadden hun kuiltjes gegraven in de beschutting van het wandje in de hoop op een succesvolle vangst.

We doorkruisten verder de Absheide in het gezelschap van Koninkspaarden en Gallowayrunderen en bereikten het kanaal Dessel-Schoten. Een terrasje aan het water lonkte naar ons op deze zonnige dag waaraan we natuurlijk niet konden weerstaan. Het kanaal werd daarna overgestoken via de voetgangersbrug in Sint-Jozef Rijkevorsel richting de Hoge Bergen – Ekstergoor. Via het bos kwamen we uiteindelijk aan op onze slaappleats “Camping Ganzenstraat”*****.

Tentjes werden opgesteld en de BBQ werd aangestoken, tijd om weer wat krachten op te doen voor de volgende dag.

Zondagmorgen waren de vroege vogels al vroeg op dauwtrip richting de Duivelskuil. Ondertussen werden tentjes opgeruimd en werd het ontbijt klaargezet. Een korte maar hevige regenbui dwong ons om het ontbijt in de living te serveren. Terwijl Jee en May zorgden voor de opruim en opkuis, werd de ploetertocht verder gezet via de Duivelskuil waar de struikheide zijn uiterste best deed om er zo paars mogelijk uit te zien. Via dit erkende reservaat gingen we verder richting Ekstergoor. Op de plaats van het voormalig vliegveldje zijn nu stuifduinen aangelegd en de vroegere vennen werden hersteld. Kort werd er gestopt bij een voormalige plantage van Amerikaanse bosbes die vakkundig werd leeggeroofd door ploeterende lekkerbekken.

Van daaruit ging het richting de Kievitsheide, wat ook weer een relict is van de vroegere heidevelden in de streek. Daar wachtten Jee en May ons weer op met koffie en zeteltjes voor de picknick. Via het gehucht

Melhoven en Hoge Driesen in Rijkevorsel ging het dan over landbouwwegen richting natuurreserveaat de Bonte Klepper. Deze keer waren het geen heide en bossen meer die het landschap bepaalden maar akkers, boerderijen en maïsvelden. De zon was weer van de partij maar deze keer was het ploeteren zonder de schaduw van een boompje of bos. Aangekomen aan de Bonte klepper maakten de die hards nog een korte wandeling door het gebied terwijl de chauffeurs hun wagens gingen ophalen. Bij hun terugkeer was het tijd voor een plechtig moment op het einde van deze weer geslaagde tocht: de uitreiking van de getuigschriften! Afgerond werd er natuurlijk in De Klapenster waar al volop plannen werden gemaakt voor de derde editie van de Ploetertocht.

Wordt vervolgd !!!

20 HA NATUUR IN BEHEER!

Bij het verschijnen van deze Bieteut heeft Natuurpunt Markvallei de kaap van 20 ha natuur in beheer genomen. De gronden die Natuurpunt Markvallei in beheer heeft behoren tot het erkende reservaat 'Halsche Beemden en pimperlgraslanden' en is onderverdeeld in verschillende deelgebieden. Het is door 2 recente aankopen in het deelgebied 'Asputten' dat we de kaap van 20 ha hebben kunnen nemen. Het was intussen alweer van 2008 geleden dat we met onze afdeling natuur hebben kunnen verwerven. In 2011 hebben we (nochtans het jaar van de grote schaarste) 2ha40a kunnen aankopen.

We hebben nu **20ha 31a 16ca** in beheer.

De volgende tabel geeft een overzicht van de stukken natuur die we in beheer hebben. Deze tabel is opgedeeld per deelgebied en je vind er per perceel het jaar van verwerven, de natuurvereniging die het in beheer heeft genomen en de oppervlakte terug. De nieuwe aankopen staan In het **vetjes** gedrukt.

HALSCHE BEEMDEN

1991	Kleine beemd	Aankoop	Wielewaal	0ha22a55ca
1992	Lage Beemd	Aankoop	Wielewaal	0ha80a55ca
1994	Spieke + Hoge beemd	Aankoop	Wielewaal	1ha84a62ca
1999	Bos tussen hoge beemd en vlinderwei	Aankoop	Wielewaal	1ha16a39ca
2000	Bos tussen hoge beemd en vlinderwei	Aankoop	Wielewaal	0ha74a22ca
2002	Vlinderwei	Aankoop	Natuurpunt	1ha63a89ca
2003	Populierenbos Oost	Huur	Natuurpunt	0ha75a00ca
2007		Aankoop	Natuurpunt	0ha02a42ca
				7ha19a64ca

FRANCKENBERG

1998	Franckenberg	Aankoop	Wielewaal	0ha34a90ca
1999	Franckenberg	Aankoop	Wielewaal	0ha34a90ca
1999	Franckenberg	Beheerovereenkomst	Wielewaal	0ha14a48ca
				0ha84a28ca

ASPUTTEN

2000	Beheerperceel 1	Aankoop	Wielewaal	2ha06a42ca
2001	Beheerperceel 3	Aankoop	Natuurpunt	1ha54a58ca
2003	Beheerperceel 2	Aankoop	Natuurpunt	2ha62a53ca
2004	Beheerperceel 4	Aankoop	Natuurpunt	0ha64a27ca
2008	Beheerperceel 5 - 1	Aankoop	Natuurpunt	0ha52a28ca
2011	Beheerperceel 5 - 2	Aankoop	Natuurpunt	0ha85a90ca
2011	Beheerperceel 6 (het fort)	Aankoop	Natuurpunt	1ha55a00ca
				9ha80a98ca

PATERSWIEL

2000	Paterswiel	Beheerovereenkomst	Wielewaal	1ha06a26ca
				1ha06a26ca

LANGE BEEMDEN

2001	Lange Beemden	Huurovereenkomst	Natuurreservaten	1ha40a00ca
				1ha40a00ca

TOTAAL: 20ha31a16ca

De nieuwe aankopen

Onderstaand kaartje geeft de ligging van de 2 nieuwe percelen aan met een dikke lijn. De rest van onze eigendommen aan de 'Asputten' zijn aangeduid met een dunne lijn.

Beheerperceel 5 – 2 (85a90ca) betreft bosgebied. In hoofdzaak naalddhout bestaande uit grove den en lork maar deels ook loofbos met als hoofdboomsoort Ruwe berk en Gewone esdoorn. In het perceel is er een probleem aanwezig met enkele exoten. Het betreft de Amerikaanse vogelkers en de Pontische Rododendron. Deze zullen in de toekomst bestreden moeten worden. De gewone esdoorn dient ook opgevolgd te worden daar deze zich ook als pestsoort kan gedragen. Verder zal het naaldbos omgevormd worden naar een inheems bostype (zuur eiken-berkenbos). Deze omvorming zal geleidelijk gebeuren door middel van dunningen, dus niet door middel van een kaalkap met nadien spontane verjonging of aanplant.

Het beheerperceel 6 (het fort) is 1ha55a groot en het betreft een vijver met een aanplant van (hoofdzakelijk) jong naaldhout rond. Momenteel is het op ecologisch vlak geen bijzonder waardevol perceel. Natuurpunt heeft dit perceel in eerste instantie gekocht ivm het bestrijden van de Amerikaanse stierkikker die er aanwezig is en er zich voortplant. Door het aankopen van deze vijver kunnen de aanwezige stierkikkers bestreden worden in het kader van het 'Invexo' project. Dit is een Europees project dat zich bezighoudt met het bestrijden van invasieve exoten. De stierkikker is hier een casus van. Meer info op www.invexo.be De stierkikker is in het Hoogstraatse nu nog onder controle te houden (met 3 gekende voorplantinglocaties langs de Mark), als men er nu niet voor kiest ze te bestrijden dan bestaat de mogelijkheid dat een groot deel van de Markvallei door deze soort gekoloniseerd wordt met een de kans op een verarming van de biodiversiteit tot gevolg (vnl amfibieën zullen hiervan het slachtoffer zijn).

Over de verdere inrichting en het beheer van het perceel is er nog geen duidelijkheid. Het aanwezige jonge naaldbos zal normaal op vrij korte termijn gekapt worden (enkele boomsoorten zoals zomereik en grove den worden behouden). Het is de bedoeling dat op het gekapte perceel een nieuw bos ontstaat doormiddel van spontane verjonging (al dan niet na het verwijderen van de zure strooisel laag). De eerste boomsoorten die hier zullen verschijnen zijn pionier soorten zoals ruwe berk en boswilg, spontane verjonging van grove den valt ook te verwachten.

De aanwezige vijver zal normaal behouden blijven. Een mogelijkheid is dat we de vijver later ecologisch inrichten met een plas-draszone in het midden (gezien de budgettaire krapte zal dit niet voor binnen enkele jaren zijn). Het is in ieder geval niet de bedoeling de vijver vis vrij te houden ifv amfibieën. We streven hier naar een aquatisch systeem met helder water, veel waterplanten en vissoorten zoals snoek, ruisvoorn en zeelt.

Bart Hoeymans

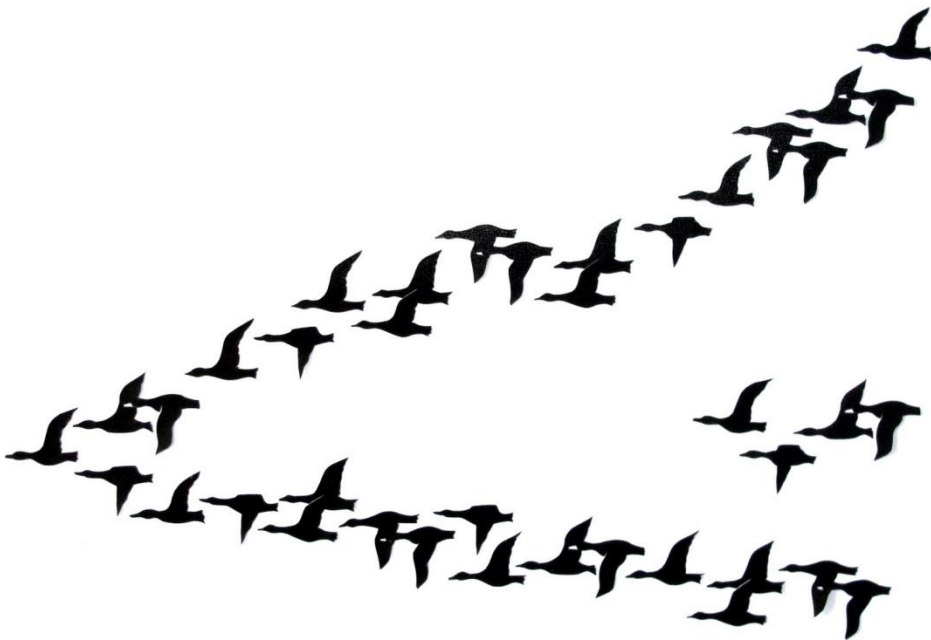
VRIENDEN VAN DE NATUUR

Ganzentrek

Het is tijd, we gaan op reis
We verzamelen ons, we zijn met velen
Vraag niet waarom, waarheen, hoelang
We volgen een innerlijke drang

Vleugel aan vleugel
schrijven wij
luid gakkend in gelijke vlucht
de laatste letters van het alfabet
in de grijze novemberlucht

Francine Oomen

EURO BIRDWATCH

2 OKTOBER 2011

Naar aanleiding van Euro Birdwatch 2011, dat als doel heeft zoveel mogelijk mensen aan te zetten om vogels te spotten en waar te nemen, organiseert Natuurpunt Markvallei een wandeling naar de trektelpost op de Castelreesche Heide. De deelnemers aan de wandeling kunnen hier zien hoe het trektellen in zijn werk gaat.

Bird Watch wordt georganiseerd op 2 oktober. Om 9.00u verzamelen de geïnteresseerden aan bezoekerscentrum De Klapekster. Tijdens de Euro Birdwatch worden in ongeveer 30 landen in Europa (trek)vogels geteld. Vorig jaar deden zo'n 60.000 mensen mee en werden door hen in totaal 3.125.000 vogels geteld!

Info: koen.verschueren1@telenet.be - Jack Govaerts (03 315 71 85)

LEZINGEN WINTER 2011-2012

De eerste lezing van het seizoen hebben we eigenlijk al achter de rug. De mensen van de werkgroep voetwegen en Natuur.educatie gaven tekst, foto en uitleg bij het belang van de trage wegen voor de natuur. Maar officieel starten we op 7 oktober.

Wil je het volledige programma nalezen? Surf dan naar onze website: www.natuurpuntmarkvallei.be . Onder de rubriek "vereniging" vind je de agenda van de lezingen.

ZONDAGSWANDELINGEN

De Elsakker

De Elsakker maakte reeds in de 16de eeuw deel uit van de eigendommen van het Stift van Thorn, een kloostergemeenschap in Nederlands Limburg. In 1984 werd gans het domein aangekocht door het Vlaams Gewest. Opvallend bij een bezoek aan de Elsakker is de grote verscheidenheid aan vogels, maar u vindt er ook zoogdieren, amfibieën en insecten. De verscheidenheid aan landschappen is eveneens zeer groot.

Voor een gezonde wandeling met veel weetjes over de natuur, moet je dus zondag 9 oktober in Meerle zijn. Deelnemers verzamelen om 13.30u op het kerkplein in Meerle.

De vallei van de Mark

Op zondag 13 november trekken we naar het noorden van onze afdeling. Verzamelen doen we aan de watermolen van Meersel-Dreef, vertrek voorzien om 13.30 uur.

De Markvallei heeft in het noorden van de gemeente Hoogstraten flink aan biologische waarde moeten inboeten door de rechte trekking op het einde van de jaren zeventig. Toch biedt de rivier hier nog heel wat fraais. We wandelen langs de oude watermolen, de vistrap op de Mark, de stuwen, de oude markmeander die nu beheerd wordt als natuurgebied, de Hesputten, de oude zandweg die Meersel verbond met Meer, ... en we hebben uiteraard oog voor de vogels, planten en het mooie landschap.

Bolkse Beek

De laatste zondagswandeling speelt zich af op Rijkevorsels grondgebied. Op 11 december verzamelen we om 9 uur aan 't Bolks Heike.

De vallei van de Bolkse Beek is een prachtig stuk natuur van ca. 25 ha in het noordoosten van Rijkevorsel, met een afwisselend landschap bestaande uit vochtige graslanden met leuke plantensoorten zoals Moeraswalstro, Egelboterbloem, Koekoeksbloem en Dotterbloem. De graslanden worden omgeven door bossen, gaande van vrij droog eikenbos met een ondergroei van Hazelaar en Haagbeuk naar kletsnat

Elzenbroekbos. Door de graslanden lopen houtkanten en er zijn ook enkele mooie waterpartijen aanwezig.

BEHEERSWERKEN HALSCHE BEEMDEN

Op de derde zaterdag van de maand organiseert Natuurpunt Markvallei beheerswerken, met groot succes overigens. Steeds meer mensen sluiten zich aan bij de beheersploeg om op elke derde zaterdag van de maand de handen uit de mouwen te steken om de natuur een handje te helpen.

In het natuurgebied De Halsche Beemden is er nog heel veel werk. Nadat we de voorbije maanden ons vooral concentreerden op de Aschputten, gaan we in oktober, november en december werken in de Halsche Beemden.

Eerste afspraak: 15 oktober. Je brengt best handschoenen en laarzen mee. Afspraak van 9.00u tot 12.00u, we komen bijeen aan het infopaneel aan de ingang van het natuurgebied.

Info: Bart Hoeymans (0479 79 93 61)

NACHT VAN DE DUISTERNIS

WEEK VAN HET BOS

15 OKTOBER 2011

Op de Nacht van de Duisternis vragen Bond Beter Leefmilieu, vzw Preventie Lichthinder en VVS(Vlaamse Vereniging voor Sterrenkunde) aan gemeenten om zoveel mogelijk lichten te doven en om een activiteit te organiseren. De organisatie wil gemeenten ook aanmoedigen om in de toekomst meer structurele maatregelen te nemen om energie te besparen en lichthinder te beperken.

De Week van Bos is intussen uitgegroeid tot het grootste bosevenement in Vlaanderen. Met als jaarthema "Zonder grenzen" kan dit uiteraard niet op de agenda van Natuurpunt Markvallei en Wortel Kolonie ontbreken.

Ervaar de duisternis in Wortel Kolonie! Gebruik je zintuigen om je weg te vinden in het donker, voel de nacht, luister naar het nachtleven, kijk naar de sterren... Sterrenwacht Urania zal ook dit jaar weer aanwezig zijn! Jong en oud is welkom om op 15 oktober met ons mee te gaan op een tocht vol verrassingen en ... ZONDER ZAKLAMPEN! Afspraak om 20.00u aan De Klapster.

PADDENSTOELENWANDELING

16 OKTOBER 2011

Natuurpunt Markvallei nodigt iedereen in het kader van “De Week van het Bos” uit mee op zoek te gaan naar paddenstoelen in Wortel-Kolonie.

Om 14.00u verzamelen we op 16 oktober aan bezoekerscentrum De Klapekster. Natuurpunt Markvallei zorgt voor enkele naslagwerkjes en ondersteuning van gidsen van de afdeling om op zoek te gaan naar paddenstoelen en om hen ook, in de mate van het mogelijke, op naam te brengen. Uiteraard geven de gidsen ook uitleg over de bijzondere levenswijze van de paddenstoelen.

De activiteit kadert eveneens in de nationale Natuurpuntactie “Paddenstoelenkijkweekend”. Wortel Kolonie is overigens de perfecte plaats om paddenstoelen te ontdekken.

DAG VAN DE TRAGE WEG

23 OKTOBER 2011

Natuurpunt Markvallei organiseerde al een informatieavond over trage wegen op 16 september in bezoekerscentrum De Klapekster. Maar nu gaan we met de werkgroep Trage Wegen ook daadwerkelijk de weg op.

Trage wegen zijn weggetjes en paden die voornamelijk gebruikt worden door niet-gemotoriseerde voertuigen. Vaak zijn het ecologisch interessante linten in het landschap die veel planten en dieren huisvesten. De kleine landschapselementen (hagen, knotwilgen) langs deze wegen zijn een ideale schuilplaats voor veel soorten en vormen een natuurlijke verbinding tussen versnipperde groengebieden. Uiteraard zijn

trage wegen ook aangename wegen om te wandelen of te fietsen. Daarenboven zijn de trage wegen verkeersveilige alternatieven en geeft het kinderen extra speelruimte en hangplekjes.

UITNODIGING

Erfgoed Hoogstraten, meer bepaald de werkgroep “Trage Wegen”, zal samen met de Heemkring van Baarle Hertog/Nassau (Amalia van Solms) en Natuurpunt Markvallei een nieuw voetpad inhuldigen: de Tikkenhaenweg.

De Tikkenhaenweg is een oude verbinding tussen Hoogstraten en Baarle-Nassau in Nederland. Op de Dag van de trage weg wordt de weg officieel in ere hersteld. Daarna volgt een wandeling door het mooie erfgoedlandschap over oude voetwegen. De oude buurtweg was decennia lang verwaarloosd. De gemeente Baarle-Nassau zal de weg heraanleggen en voorzien in aanplantingen zodat de scheiding tussen het akkerland en het pad duidelijker wordt. Over de Hollandse Loop -de gracht die de grens tussen België en Nederland vormt- komt een houten brug. Ook de gemeente Hoogstraten zal het pad vooraf vrijmaken (kappen struikgewas en maaien bodembegroeiing).

We verwachten iedereen op zondag 23 oktober om 14.00u op de parking van Café “In Holland”.
Contact: Stan Geysen (stan.geysen@skynet.be)

PLANTGOEDACTIE 2011

Elk najaar organiseert Natuurpunt Markvallei in samenwerking met het stadsbestuur een Plantgoedactie.

De bedoeling is om onze Hoogstraatse tuinen te verrijken met allerlei inheemse struiken en fruitbomen. Bloesemhagen, vogelbosjes of gewoon een klassieke geschoren beukenhaag behoren tot de mogelijkheden.

De opbrengst van de actie is volledig ten voordele van de Hoogstraatse natuur.

Bestellen kan tot eind oktober via www.hoogstraten.be of neem een bestelformulier mee op de milieudienst of in De Klapekster.

De planten liggen op u te wachten op zaterdag 19 november op de gemeentelijke werkplaats tussen 9.00u en 10.00u.

CURSUS SPOORZOEKEN

Wie was er als kind niet gefascineerd door oude indianenverhalen? Wie zit er iedere avond aan de buis gekluisterd om te zien hoe één of ander CSI-team aan de hand van de kleinste aanwijzingen het verleden kan reconstrueren? Sporenonderzoek spreekt tot de verbeelding en kan tijdens een wandeling een heel nieuw licht werpen op de natuur en haar bewoners.

Om mensen een beetje wegwijz te maken in deze verloren kunst bieden we een cursus spoorzoeken voor beginners aan. Na twee theoretische lessen trekken we er op uit om de natuur eens door een andere bril te bekijken. Curieuzeneuzen, verzamelt u!

Data: 16, 23 en 26 november 2011.

Inschrijven bij Luc Van Dun (luc.van.dun@telenet.be) voor 1 november.

WERKGROEP NATUURFOTOGRAFIE

Na de excursie van 25 september, waarbij we in de Elsaker de herfstpracht van dit bosrijke gebied in beeld hebben gebracht, gaan we op het einde van het jaar naar de Bolkse Beek. Iedereen is welkom om gezamenlijk te fotograferen en zo tips uit te wisselen. Afspraak op zondag 27 november om 9.00u aan het Bolks Heike.

Bij het verschijnen van dit bieteutje zijn de fotokaders in het BC De Klapekster vervangen door onze jaarlijkse reeks met naturreisfoto's van onze leden. Alvast een heerlijke voorsmaakje voor enkele lezingen. Begin volgend jaar worden de foto's vervangen door het nieuwe thema 'water'.

Alle foto's die iets met water te maken hebben mogen tot 20 december doorgestuurd worden naar verschraegen.wim@telenet.be

Na deze reeks is het weer tijd om iets anders dan foto's tentoon te stellen. We hangen de kaders dan terug vanaf de zomermaanden. Ideeën voor volgende fotothema's zijn meer dan steeds welkom !

*Tot flits !
Wim Verschraegen*

CURSUS STERREN EN PLANETEN

Als natuurliefhebber kijken we graag naar de planten en dieren rondom ons. We observeren soorten, de levenscyclus van dieren en planten, kortom: we zijn geboeid door al wat de natuur ons te bieden heeft op onze aarde.

Wat we soms vergeten is dat het grootste deel van “de natuur” zich buiten onze planeet bevindt. Daarom organiseren we deze winter de BASISCURSUS PRAKTISCHE STERRENKUNDE.

In deze cursus ligt de nadruk op het praktische aspect: het observeren van objecten aan de nachtelijke hemel. Geen ingewikkelde wiskundige vergelijkingen of hogere fysica dus. Er is geen enkele voorkennis vereist. Onderwerpen zijn o.a. : Hoe vind ik mijn weg terug aan de nachtelijke hemel? Hoe werkt een telescoop en wat kan ik ermee doen? Waar moet ik op letten als ik er een wil kopen? Ons zonnestelsel. De levenscyclus van sterren.

De cursus gaat door in De Klapster op vrijdagavonden om 20.00u. Bij helder weer gaan we na de cursus naar buiten om onze opgedane kennis in de praktijk te brengen! Breng wel genoeg warme kledij mee, want de beste sterrenkijknachten zijn ook vaak de koudste...

De cursus wordt gegeven door Alwin Wauters, lid van Natuurpunt en in een ver verleden nog vrijwilliger bij volkssterrenwacht Mira in Grimbergen.

Opgelet: deze lessen zijn absoluut ongeschikt voor bijgelovige zieltjes! De lesgever is namelijk een rabiaat tegenstander van de astroLOGIE...

Data: 6 en 20 januari 2012, 3 en 17 februari en 30 maart.

Inschrijven bij Luc Van Dun (luc.van.dun@telenet.be) voor 25 december.

Neem de folder mee in De Klappekster of kijk op
www.natuurpunt.be !

Leden werven leden...

Bezorg Natuurpunt nieuwe leden!
Win een reis naar Spitsbergen
of een andere fantastische prijs

Je mooiste avontuur begint hier...

Jouw lidmaatschap – samen met dat van 90.000 andere gezinnen – stelt ons in staat om méér natuur te beschermen. Natuurpunt kan dankzij haar leden immers een krachtig signaal geven aan de overheid om nog meer natuurgebieden te beschermen en beheren in Vlaanderen.

Overtuig ook jouw vrienden, familie, collega's en kennissen,... . Ze zijn van harte welkom om ons aantal te versterken én te genieten van tal van ledenvoordelen:

- 4 x per jaar **Natuur.blad**, ons ledenblad boordevol informatie over de natuur in Vlaanderen.
- een regionaal contactblad van de **plaatselijke afdeling**, met tal van activiteiten.
- gratis deelname met het hele gezin aan alle **geleide wandelingen en fietstochten** van Natuurpunt in Vlaanderen.
- 10 % **ledenkorting** bij aankoop van boeken, verrekijkers e.a. in de Natuur.winkel.
- Een fraai **welkomstpakket** met daarin de '**Natuur.gids**' met uitgestippelde wandelingen en fietstochten door de mooiste natuurgebieden van Vlaanderen en Wallonië, en een cd met de meest voorkomende vogelgeluiden.

Natuurpunt

Coxiestraat 11 • 2800 Mechelen

015-29 72 20

info@natuurpunt.be

www.natuurpunt.be

De gegevens die via deze folder worden verworven, zijn uitsluitend bestemd voor intern gebruik en communicatie door Natuurpunt vzw. Raadpleging en correctie is steeds mogelijk conform de wet i.v.m. de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. U kan ons contacteren via privacy@natuurpunt.be.

WELKOM in het bezoekerscentrum **DE KLAPEKSTER**

Elke zondag open vanaf 13 uur tot 18 uur
Donderdag, vrijdag en zaterdag open vanaf 13 uur tot 17 uur

verenigingslokaal NP en JNM Markvallei
drankgelegenheid/terras
Jan Spannenburgmuseum
bezoekersruimte
tentoonstellingen
cursussen
lezingen
vergaderingen

Contact

Natuurpunt :	Drej Oomen	–	03 315 02 45
De Klapekster :	Koen Verschueren	–	03 314 24 15
Medewerkster :	Chris van Boxel	–	03 383 02 08 (tijdens openingsuren) of 0474 37 96 66

DE AVONTUREN VAN CHOUFKE

Nadat ik afscheid had genomen van die gastvrije familie vervolgde ik m'n weg door Hoogstraten. Ik was nauwelijks nog maar een straat verder toen ik toch al een beetje moe werd. Omdat ik niet aan de bel kon van het huis, ging ik maar een beetje wachten voor de deur tot ze me wel zouden zien staan....en daar stond ik ... en daar stond ik... en de mama van het huis liep me voorbij ... en daar stond ik... en de kinderen liepen me voorbij ... en daar stond ik...en de papa liep me voorbij...enfin om een lang verhaal kort te maken: het duurde een hele tijd voor ze me gezien hadden. En zo'n kleine kabouter ben ik nochtans niet!

Gelukkig bleek dit een huisje te zijn met drie vrolijke meisjes – dat maakte al direct veel goed. Ik moest onmiddellijk meespelen en dan naar de Heilige Bloed processie gaan kijken. Dat was me nog al een spektakel – maar met wel heel gekke schapen, waarvan er een paar me toch wel bekend voorkwamen. Had ik dat blonde schaap ook al niet in het vorige huis tegengekomen?

Maar dan bij het thuiskomen... miserie miserie! Stoot ik toch wel niet mijn teen tegen de trap. Aaaaauw... zeker gebroken! Gelukkig kwam er daar al snel die mooie verpleegster Hanne om mij te verzorgen. En dat deed ze goed. Ik kreeg een eigen bedje om de wonde goed te laten genezen, en alle dagen werd ik op mijn wenken bediend.

Wel spijtig dat ik door die teenbreuk niet met hen mee op reis kon naar het Boheemse Woud. Maar ja, het was daar toch maar vooral nat en veel te koud voor de tijd van het jaar. En ik had het hier wel goed in dit bedje – vooral dankzij het dagelijks bezoek van mijn nieuw liefje.

Toen de twee oudsten op kamp van de KSJ waren, heb ik veel spelletjes gespeeld met Noore, mijn liefje en nog veel van haar vriendinnetjes. Die konden wel lekker koken! Ik denk dat ik wel zeker 500 gram ben bijgekomen.

Maar al die meisjesspelletjes...dat is toch wel wat te rustig voor mij. Wist ik veel dat dit pas de stilte voor de storm was. Toen iedereen weer thuis was van al die reizen en kampen, barstte precies de hel los. Amai – die drie kinderen tesamen kunnen nogal eens kabaal maken. En als je ermee gaat wandelen in het bos van de kolonie zie je geen enkele vogel, vlinder, ree of ander dier meer! Alles weggelopen van dat gejengel, gebleit, gezaag van de kleinste en de enthousiaste kreten en lachjes van de grootsten.

Gelukkig waren ze 's avonds ook dikwijls weg om te oefenen voor Begijntjes Laat Besluit, zodat ik rustig alleen zat met mijn liefje. En als de kat van huis is,...enfin ik moet er geen tekeningetje bij maken zeker?

Ondertussen hadden die papa's op de kar van de Westhoek een mooi paddenstoelendorp gemaakt. Daar zag ik me wel in wonen met mijn nieuw liefje! Misschien werd het wel tijd om haar ten huwelijk te vragen...Ja – een goed plan! Ik heb nu zo misschien toch al de leeftijd om me te settelen. Zegt die toch wel nee! Nog nooit zo hard het deksel op mijn neus gekregen. En dat omdat ze net zo'n leegloper met een blitse wagen was tegengekomen.

Maar ik liet het niet lang aan mijn hart komen, ik ben ten slotte toch meer het type om alleen te zijn. Dat rondzwerven en overal logeren is toch meer mijn ding dan samen voor de tv zitten.

Dus het werd dan zo onderhand toch weer tijd om ook deze familie te verlaten. Het aanbod van Anke om te gaan wonen in de Rode Boleet die ze in de tuin had gevonden heb ik dan ook kordaat, maar vriendelijk geweigerd. Ik bedankte hen hartelijk met een dikke kus voor de vrouwen, een bak zelfgebrouwen La Chouffe voor de papa en zette mijn

zwerftocht verder in oostelijke richting...

Choufke

SNAKEN VAN DE NATUUR

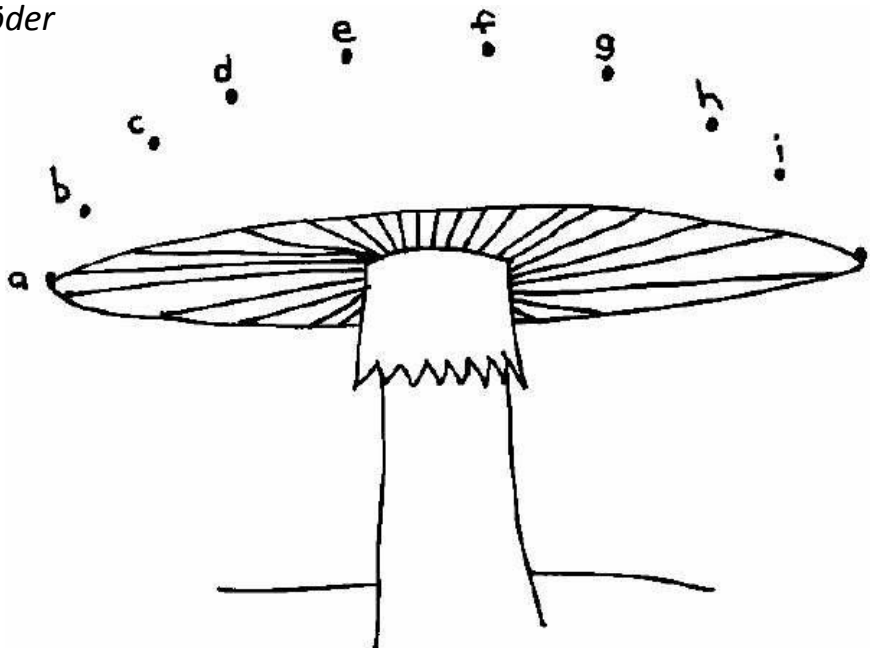
het regent eikels en kastanjes

Het regent eikels en kastanjes
kijk ze vliegen in het rond
hier en daar strooien de bomen
beukennootjes op de grond.

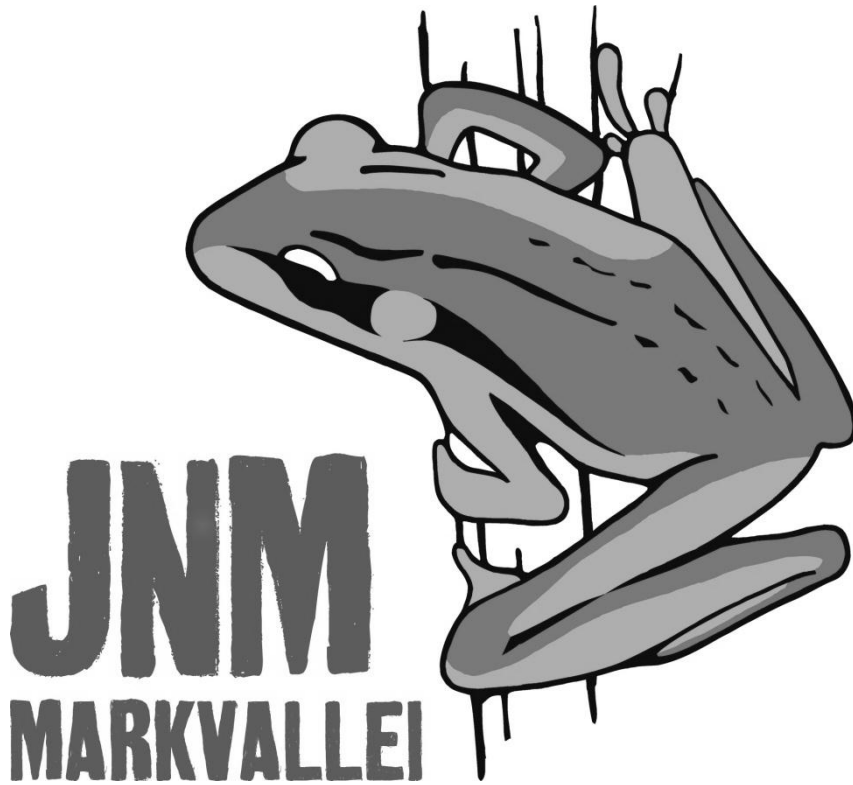
Je ziet de paddenstoelen groeien
blaadjes worden geel of bruin
ganzen vliegen naar het zuiden
en 't wordt steeds kouder in de tuin.

Een boom verliest zijn laatste blaadjes
de koeien blijven in de stal
het is of alles wil vertellen
dat het winter worden zal.

Marianne Busser & Ron Schröder

Piniteut

Inhoud

Woordje van de voorzitter
JNM kalender
Voorstelling nieuw bestuur
Het bos
Sekiesa? Femke De Vylder!
Sam de Kamsalamander

Woordje van de voorzitter

Beste JNM'ers,

Joepie! De zon schijnt ... een goed voorteken voor het nieuwe werkjaar! En dat is al stevig van start gegaan met een promostand op Meer Markt. Heel wat peterseliezakjes werden er uitgedeeld aan de kindjes. De voeldozen, gemaakt door Tinne en Koen, hadden veel succes, vooral de bolster ;). De broodzakken (43 500 stuks !!) zijn net bij alle bakkers in Groot-Hoogstraten en Rijkevorsel bedeed door Lysander en mezelf. Toch begint de spanning te stijgen de startdag is er weldra! Nog maar enkele dagen en de leukste dag van september is er, de 18de september = het de startdag !!

Het nieuwe werkjaar wil dus ook zeggen een nieuw bestuur. Hierover lees je zo dadelijk meer. Er is nog een verrassing dit jaar ... we hebben een nieuwe leidster ! Jawel, u leest het goed ... Tinne is niet meer de enige vrouwelijke leidster dit jaar hebben we het genoeg dat de grand-dame van Belsele FEMKE DE VYLDER ons team komt verstevigen. Bedankt Vincent om Femke aan te trekken ;)! Zij organiseert samen met Tinne de dropping ... en die gaat serieus de moeite zijn. Wil je deze activiteit van het damesduo niet missen? Schrijf dan op tijd in !

Vorig jaar na december zijn we gestart met 2 activiteiten per maand te organiseren. Dit jaar gaan we op ons zelfde elan verder en staan er een heleboel dolle dagen op het programma. Het wordt een nieuw fris werkjaar en daar zorgen Jasper, Koen, Tinne, Vincent, Femke, Lysander en ikzelf voor.

Tot de volgende activiteit
Arnold Wittenberg
uw voorzitter

JNM kalender

Zaterdag 15 oktober 2011

Week van het bos: bezoek aan het arboretum in opbouw

PIEP, INI & GEWONE LEDEN

Tijdens de week van het bos (9-16 okt. 2011) gaan wij het arboretum in opbouw bezoeken in Merksplas. Jan Oprins, de bezieler van dit project, gaat ons hier een rondleiding geven over de verwezenlijking van zijn droom en over de boomkwekerij.

Wanneer:

Zondag 15 oktober van 13.30u tot 17.00u

Waar:

Vertrek: Ossenweg te Merksplas

Aankomst: aan de IKO parking achter de kerk van Hoogstraten.

Meebrengen:

FIETS, fluovestje, drinken,...

Verantwoordelijke:

Arnold Wittenberg

(arnoldwittenberg@gmail.com – 03 315 00 17)

Opgepast:

INSCHRIJVEN VERPLICHT!

Door een mailtje te sturen naar

arnoldwittenberg@gmail.com met als vermelding 'week van het bos'.

Zaterdag 22 – zondag 23 oktober 2011

Drop-Foto-In-Meer

PIEP & INI

Haal jullie zaklamp maar boven piepertjes, want vandaag gaan we op zoek naar een plaatsje in het bos waar we mogen overnachten. Kijken jullie goed rond? Vinden jullie de juiste plaats? Kom en laat ons zien waar we heen moeten!

Geblinddoekt, onbekende plaats, zelfstandig... wat zeggen deze woorden jullie? Werk, denk, kijk, amuseer jullie... samen en vindt de overnachtplaats! Let's find out ini's!

- Wanneer:** Zaterdag 22 oktober om 20.00u tot zondag 23 oktober om 12.30u
(locatie zal zaterdagavond aan ouders in alle geheim doorgegeven worden ;))
- Waar:** Vertrek: Sluiskensweg 4 te Meer
- Meebrengen:** Fluovestje(!), matje, slaapzak, pyjama, dikke trui, gevulde drinkbus, zaklamp, tandenborstel en misschien proper ondergoed?
- Verantwoordelijke:** Femke De Vylder
(femke_de_vylder@hotmail.com – 0496 70 00 81)
- Opgepast:** INSCHRIJVEN VERPLICHT!
Door een mailtje te sturen naar femke_de_vylder@hotmail.com met als vermelding 'drop-foto-in-meer'

Zondag 6 november 2011
Paddenstoelenwandeling

PIEP, INI & GEWONE LEDEN

Deze zondagnamiddag gaan we paddenstoelen zoeken met Jack Govaerts. Hij zal ons helpen bij het op naam brengen van deze kleine pareltjes van de herfst.

Zwammen zijn echte opruimers in de natuur. Maar waarom nu juist? Kom het te weten op deze namiddag !!

- Wanneer:** Zondag 6 november van 14.00u tot 17.00u
- Waar:** Afspraak aan de Klapenster in Wortel Kolonie
- Verantwoordelijke:** Arnold Wittenberg
(arnoldwittenberg@gmail.com – 03 315 00 17)

Zaterdag 19 november 2011**Beheerswerken**

PIEP, INI & GEWONE LEDEN

Dit jaar voeren we samen met Natuurpunt vier beheerswerken uit. Dit gebeurt elke derde zaterdagvoormiddag, om de drie maanden (dus november, februari, mei en augustus). Meer informatie volgt nog!

Verantwoordelijke: Koen Van Aert

(Koen.v.aert@hotmail.com – 0477 66 66 75)

Donderdag 29 december 2011**Kersterklaasfeestje**

PIEP, INI & GEWONE LEDEN

Hohohoho zei de Kerstman die dit jaar in overleg met de sint een gezamenlijke super-coole en zotte activiteit in elkaar gaat steken speciaal voor de leden van JNM Markvallei. Wil je weten wat ze voor ons hebben voorbereid kom dan om 14.00u naar de Klapekster in Wortel Kolonie. De activiteit zal eindigen om 17.00u maar hierna is er nog een pannenkoek voorzien voor de kinderen terwijl ze de kampfoto's kunnen bezichtigen. Verantwoordelijke van de activiteit zijn Tinne en Vincent

Wanneer: Donderdag 29 december van 14.00u tot 17.00u

Waar: Afspraak aan de Klapekster in Wortel Kolonie

Meebrengen: Een feestelijk humeur, kampfoto's

Verantwoordelijken: Vin-sint Smeekens

(vin_op_ne_cent@hotmail.com) en

Tinne Van Aert

(tinne_vanaert@hotmail.com – 0471 18 86 64)

Voorstelling nieuw bestuur

Voorzitter: Arnold Wittenberg

Deze jongeman van 20 lentes zorgt er voor dat alles strak georganiseerd wordt dit jaar. De subsidies op tijd worden aangevraagd en de nodige dynamiek waait door Markvallei. Ook is hij afgevaardigde voor de jeugdraad en vormingsverantwoordelijke. Hij staat er natuurlijk niet alleen voor want hij wordt ondersteund door ...

Secretaris: Lysander Fockaert

Niets gaat aan deze Hoogstraatse man voorbij: van deadlines tot vlinders... hij vangt ze allemaal. Lysander geeft zich helemaal als redacteur van de piniteut. Sam de Kamsalamander is een creatie van hem! Hij bezit stalen zenuwen en kent alles van geocaching... wat handig is als hij niet wilt verdwalen als archivaris in ons archief.

Ping: Jasper Adriaensen

Euro's, Dollars, Zwitserse Franken en wisselkoersen... geen nood Jasper houdt het overzicht en zorgt ervoor dat de centjes kunnen rollen. Als natuurhistorisch secretaris waakt hij over het natuurstudiepeil in de afdeling. En in de vrije momenten die hem nog resten zal hij ook naar de milieuraad gaan voor JNM.

Piepverantwoordelijken & pers- en promoverantwoordelijken:

Tinne Van Aert & Femke De Vylder

De piepers zullen dit jaar eindeloos verwend worden door dit vrouwelijk duo. Niets laten ze aan het toeval over om de kleinste spruitjes van Markvallei een dol fijne dag te bezorgen. Tinne zal als webmaster en facebookmadame ook alles voor haar rekening nemen wat betreft digitale communicatie.

Alles wat met milieu te maken heeft zal Femke omarmen: groene potloden, ecologisch koken en zo veel meer. Als pers- en promoverantwoordelijke zullen Femke & Tinne JNM nog bekender maken bij het grote publiek... Dus de Hoogstraatse maand, GVA, HLN, De Standaard, Het Nieuwsblad, ... ze zijn bij deze allemaal al verwittigd.

Werkmacht & iniverantwoordelijke: Koen Van Aert

De man als het op natuurbeheer aankomt is Koen. Kettingzagen, motorolie, spanvijzen, hamers en nagels, boomzagen, grasmachines ... hij kan met alles overweg. De natuurbeheeractiviteiten van dit jaar zullen onder zijn waakzaam oog vallen. Als iniverantwoordelijke staat hij voor bangelijke activiteit voor onze ini's.

Matras: Vincent Smeekens

Onze materiaalassistent van dit jaar is niemand minder dan DE man van Minderhout. Op den Deste heeft hij als jobstudent heel wat spierballen kunnen kweken... de legertent optillen? Geen probleem voor hem! Een handleiding voor de kooktent heeft Vincent niet nodig ... voor hem is dit een fluitje van een cent.

Het bos

Van 9 tot 16 oktober is het weer week van het bos! Dan wordt het bos en alles wat ermee te maken heeft eens extra in de schijnwerpers gezet. Maar wat is er nu zo speciaal aan het bos?

Een bos: zomaar een groepje bomen bij elkaar?

Neen! Een bos is veel meer dan dat! Een bos is een ecosysteem waarvan vele variaties bestaan. Zo zijn er naald- en loofbossen, aangeplant of natuurlijk, bossen van de noordelijke taiga, de

gematigde gebieden, de tropen, noem maar op! Elk gebied heeft

Wist je dat:
De bosspitsmuis slechts 3 uur zonder voedsel kan? Ze leven meestal ook niet langer dan één jaar.

zo een eigen soort bos met verschillen de soorten dieren en

planten.

Het aantal en de soort van de organismen die voorkomen in de bossen is

Wist je dat:
Korstmossen zijn geen mossen, maar bestaan uit een schimmels en wieren die niet kunnen leven zonder elkaar.

afhankelijk van zowel de levende (met een moeilijk woord 'biotische') en de niet-levende ('abiotische') omgeving. Met de levende omgeving worden alle dieren en planten bedoeld,

want het
feit of er
veel of
weinig
reeën en

Wist je dat:
Een specht hamert op
boomstammen om zijn
territorium af te
bakenen. Elke soort
heeft een eigen

konijnen voorkomen in een bos hangt bijvoorbeeld af van het aantal vossen in datzelfde bos. Tot de niet-levende omgeving behoren de rivieren, rotsen,

bodem, reliëf

enz. Op een
droge bodem

kunnen

bijvoorbeeld
geen planten

staan die veel

water nodig

hebben, zoals

de Zwarte Els.

Zoals reeds

gezegd ko-

men in het

bos ook die-

ren voor. Ook zij zijn zeer be-

langrijk voor het bos, aangezien

ze vaak zorgen voor de

bevruchting van planten en de verspreiding van zaden.

Door de bomen het bos

Natuurlijk zijn de bomen de belangrijkste organismen in een bos, want wat is een bos zonder bomen? Maar wat is een boom nu precies?

Een boom is altijd opgebouwd uit drie basisonderdelen: de wortels, de stam en de bladeren.

De wortels hebben verschillende functies. Zij zorgen ervoor dat de boom stevig verankerd is in de grond. Hoge bomen vangen namelijk veel

Wist je dat:

Mieren hun prooien verlammen door ze te bespuiten met mierenzuur. Deze stof is ook de oorzaak van het branderige gevoel dat je krijgt wanneer je een brandnetel aanraakt.

wind en lopen dus het risico om omver te waaien. Daarnaast zorgen de wortels ook voor het omhoog pompen van water en voedingsstoffen uit de bodem.

Deze voedingsstoffen vloeien met het water naar de bladeren via de stam. De belangrijkste functie van de stam is dus het transport, dit gebeurt door het hout. Een hoge stam kan er ook

nog voor zorgen dat de bladeren boven de andere planten uitkomen en dus meer licht op kunnen vangen. Als laatste zorgt de stam ook nog voor stevigheid.

Wist je dat:
Er bestaat een schimmel die de schors van berken en naaldbomen infecteert. Deze worden dan aangezet tot de vorming van vele twijgen. Zo wordt er een dicht kluwen gevormd dat eruitziet als een vogelnest en vroeger vaak heksenbezem werd

Hiervoor dienen het hout, de bast en de schors.

Het water en de mineralen uit de bodem worden dus vanuit de wortels via de stam naar de bladeren gepompt. Hier gebeurt het allerbelangrijkste in de hele boom: de fotosynthese. Tijdens de fotosynthese wordt de lichtenergie opgevangen en samen met CO_2 en H_2O omgezet in chemische energie onder de vorm van suiker (glucose). Tijdens dit proces wordt er ook nog zuurstof geproduceerd dat levensnoodzakelijk is voor alle dieren. De suiker en nog andere stoffen die worden aangemaakt in de bladeren worden dan via de takken en de stam naar de

andere delen van de boom vervoerd via de bast.

Bosbeheer, niet onbelangrijk

Vroeger, en dan bedoel ik echt wel heel lang geleden, was heel België bedekt met bossen.

Toen de mensen zich gingen vestigen in dorpen en boerderijen oprichtten, begonnen ze stukje bij beetje de bossen te kappen om plaats te maken voor hun velden. Deze ontbossing was nog redelijk beperkt, maar vanaf de

middeleeuwen werden er steeds meer bomen gekapt. Men geloofde dat ze zo de slechte demonen uit de wouden konden verdrijven en men had steeds meer hout nodig voor de bouw van grote burchten, steden, kathedralen en in de tijd van de ontdekkingsreizigers ook schepen.

Zo werden er steeds meer bomen gekapt en werd België kaler en kaler. Tot de situatie zo erg was dat er nauwelijks nog bossen te vinden waren.

Toen werd de boswet ingesteld, waarmee de bossen beter

Wist je dat:
De dikste boom in België is een eik in Liernu, bij Eghezée. De boom heeft op de grond een diameter van ongeveer 14 en een halve meter (ong. 10m op 1,5m hoogte) en is meer dan 500 jaar oud.

beheerd werden. Daardoor zijn er stukje bij beetje terug meer bossen in ons kleine regenlandje. De situatie kan natuurlijk nog beter, want momenteel is slechts één vijfde van het land bebost en dan ligt het merendeel van de bossen in Wallonië (zo'n 80%). Hierbij zijn er ook iets meer naaldbossen dan loofbossen en dan vooral in de Kempen en de Ardennen.

Omdat bossen toch niet onbelangrijk zijn, ze zorgen namelijk voor zuurstof, voedsel, beschutting, versteviging van de bodem en nog veel meer, is het noodzakelijk om ze op een zo efficiënte manier te beheren. Om dit te bewerkstelligen, moet iedereen zich bewust worden van het belang van het bos. De Week van het Bos is een project dat ontwikkeld is om deze bewustmaking een duwtje in de rug te geven.

Op www.weekvanhetbos.be vind je vele activiteiten die het bos in de spotlight zetten. Ook JNM Markvallei doet mee! Op zaterdag 15 oktober bezoeken we namelijk het arboretum in opbouw van Merksplas (zie kalender).

Lysander Fockaert

*(bron: Artiscool – Ontdek het bos;
uitgeverij Artis-Historia)*

Sekiesa? Femke De Vylder!

Sommigen hebben haar al gespot op het kamp, anderen zullen zich misschien afvragen wie die dame is met dat vreemde accent. Daarom stellen we haar hier al een beetje voor. Dames en heren: Femke De Vylder!

Hoelang zit je al in de JNM, Femke?

Ongeveer 10 jaar.

En hoe kwam je op het idee om in een jeugdbeweging als de JNM te stappen?

We waren ooit eens naar de dag van de Aarde geweest en toen zag mijn mama de ouders van Evy en Sam staan. Evy en Sam waren blijkbaar leiding in de JNM en stonden daar met een kraampje van JNM Nationaal. Ik en men zus gingen eens naar de startdag van JNM Durmeland en sindsdien zit ik in de JNM.

Wat is je allerleukste JNM-herinnering?

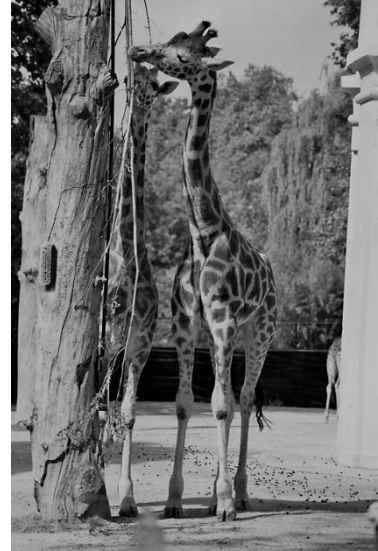
Mijn leukste JNM-herinnering is toch wel de BC '10! (waar ze o.a. Jasper, Tinne en Lysander ontmoet heeft en zo voor het eerst in contact kwam met JNM Markvallei; nvdr)

Hoe vond je het kamp en wat vond je van je 'eerste' kennismaking met JNM Markvallei?

Het kamp was super! Het weer was beter dan verwacht :) en de eerste kennismaking was natuurlijk ook goed! Ik ben blij dat ik met JNM Markvallei op kamp geweest ben!!!

Wat is je lievelingsdier? En je lievelingsplant? Lievelingspaddenstoel?

Ik heb wel een paar lievelingsdieren, maar de giraf vind ik toch wel één van de mooiste dieren door zijn gevlekte vacht. Goh, lievelingsplant heb ik niet direct, maar de plant die ik als kind altijd al graag gezien heb, is de Smeerwortel, omdat je deze kan bakken en opeten (ooit eens op een kamp voor eerste keer gegeten). Mijn lievelingspaddenstoel is eigenlijk gewoon de Vliegenschwam, omdat ik de rood met wit gestipte paddenstoel zo mooi vind.

Wat is je minst favoriete dier? Plant? Paddenstoel?

Is een insect ook goed? Want mijn minst favoriete insect is een wesp. Die steekt en dat doet pijn! De Berenklauw is mijn minst favoriete plant, deze is namelijk giftig. Door in contact te komen met het sap

van deze plant kan je een ontsteking als gevolg hebben dat eruit ziet als een brandwonde. Zowel de gele trilzwam als de zwarte trilzwam is mijn minst favoriete paddenstoel. De enige reden is: ik vind ze gewoon lelijk.

Wat verwacht je van het komende werkjaar?

Dit werkjaar wordt een druk (in combinatie met school en andere hobby's), maar reuze werkjaar!

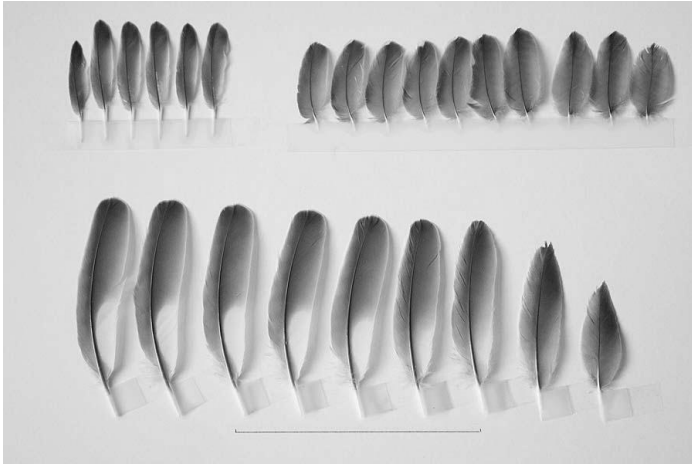
Sam de Kamsalamander

Sam de Kamsalamander is een superspeurneus. Als er iemand of iets gevonden moet worden, wordt hij ingeschakeld. Zijn laatste opdracht is echter moeilijker dan verwacht. Hij heeft al veel aanwijzingen gevonden, maar de verdachte blijft spoorloos. Kan jij hem helpen?

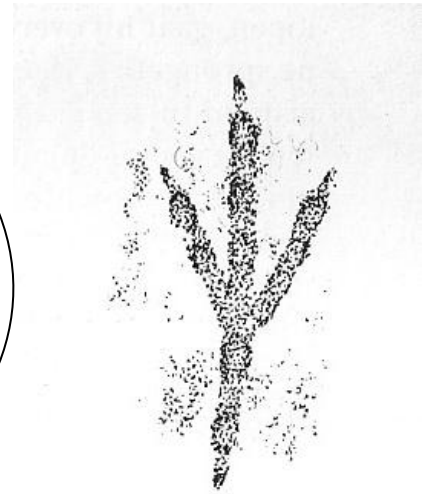
Op de volgende pagina zie je alle sporen die ik al gevonden heb. Kan jij me helpen? Als je weet wie ik zoek, aarzel dan niet om het antwoord op te sturen naar lysanderfockaert@hotmail.com met vermelding 'Sam de Kamsalamander'.

Uit de juiste inzendingen wordt een winnaar gekozen die ik een mooie beloning zal geven! Meneer Roodborst en mevrouw Nachtegaal vertelden me wel dat hun neef zich de laatste tijd vreemd gedraagt, misschien helpt dit je verder?

Op de
plaats van
de misdaad
lagen deze
veren.

Dit was de enige
voetspoor die ik
gevonden heb, hij
is ongeveer 4cm
lang.

Het lijkt erop dat de misdadiger deze slakken
op de steen heeft stukgeslagen.
Ach! Tientallen slakkenschelpen verbrijzeld!
Wie kan zo iets nu gedaan hebben? Ik kan de
schuldige maar niet vinden!

JNM Winkel

Ben je al tijden op zoek naar een nieuwe goede verrekijker? Heb je altijd al dat geweldige T-shirt van JNM gewild? Mis je een vlindergids in je excursietas? Wil je een prachtige poster in je kamer hangen? Wil je graag achter de beesten hollen met een professioneel net? Wil je graag meezingen aan het kampvuur, maar ken je de teksten niet? Bezoek dan zeker eens de JNM Winkel op www.jnm.be ('Winkel') en vind er alles wat je nodig hebt!

Voilà, dat was alweer de piniteut!

Brieven, foto's, tekeningen, artikels en nog veel meer mogen altijd opgestuurd worden naar lysanderfockaert@hotmail.com of

Lysander Fockaert (Piniteut)
Pottenbakkersstraat 5
2320 Hoogstraten

Tot de volgende!

BEHEERDERS NATUURGEBIEDEN

HALSCHE BEEMDEN (MIND.) ASCHPUTTEN (MEER) FRANKENBERG (MEER) PATERSWIEL (MEERSEL-DR.)	Bart Hoeymans Leemakker 7 - 2320 Hoogstraten ☎ 0479 79 93 61 bart.hoeymans@hotmail.com
LANGE BEEMDEN (HOOGS.)	Stijn Leestmans (zie hoger)

CONTACTPERSONEN WERKGROEPEN

ZOOGDIEREN Dimitri Van Pelt Moerstraat 48 – 2320 Hoogstraten ☎ 0476 90 72 49 dimitri.vanpelt@ua.ac.be	PLANTEN Jack Govaerts Donckstraat 12 - 2321 Meer ☎ 03 315 71 85 jack.govaerts1@telenet.be
ONGEWERVELDEN Bart Hoeymans - zie hoger	AMFIBIEËN, REPTIELEN EN VISSSEN - Bart Hoeymans - zie hoger
VOGELS Stijn Leestmans - zie hoger	NATUURFOTOGRAFIE Wim Verschraegen - zie hoger
NATUURGIDSEN Luc Van Dun Minderhoutsestraat 30 – 2322 Minderhout ☎ 0473 37 52 87 Luc.van.dun@telenet.be	MUSEUM Geert Brosens Steenbakkerstraat 9 – 2320 Hoogstraten ☎ 03 315 06 56 / ☎ 0494 6981 92 Katrien.geert@telenet.be
NATUUREDUCATIE Chris van Boxel – zie hoger	FEESTCOMITE Ria Van Aelst – ☎ 0495 26 74 41

WEBSITES

Website Natuurpunt Markvallei:	www.natuurpunt.be/markvallei
Website JNM Markvallei:	www.jnm.be/markvallei
Foto's Natuurpunt Markvallei	http://fotonatuurpuntmarkvallei.wordpress.com/

STEUN ONS

STORTINGEN OP IBAN BE56 2930 2120 7588 - BIC GEBABEBB VERMELD DE PROJECTNUMMERS: AANKOOP EN BEHEER NATUURGEBIEDEN (7108 Halsche-Beemden) WERKING BC DE KLAPEKSTER (1750 Markvallei Natuur.huis) NATUURPUNT MARKVALLEI (3735 Markvallei, Natuurpunt afdeling) (vanaf 40 EUR wordt fiscaal attest afgeleverd)
--

Leden van VMPA, VELT en van andere Natuurpunt- of JNM-afdelingen kunnen zich abonneren op 't Bieteutje door overschrijving van **5,00 EUR** op rekeningnummer 860-1087194-97 onv. VZW Natuurpunt Markvallei, Kolonie 41, 2323 Wortel met vermelding van "'t Bieteutje 2012".

